

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku

Okonek, luty 2014 r.

**INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO – GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W OKONKU ZA 2013 ROK**

**OCENA ZASOBÓW
POMOCY SPOŁECZNEJ**

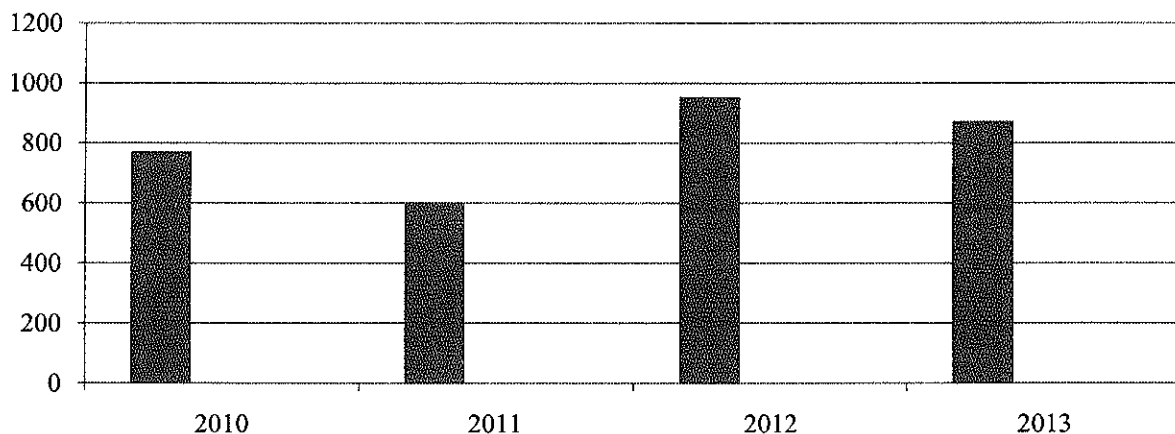
SPIS TREŚCI

1. Pomoc społeczna	3
2. Świadczenia rodzinne	10
3. Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	15
4. Warsztat Terapii Zajęciowej w Okonku	18
5. Projekt systemowy „Kierunek aktywność”	31
6. Przemoc	34
7. Wnioski i rekomendacje	36

1. Pomoc społeczna.

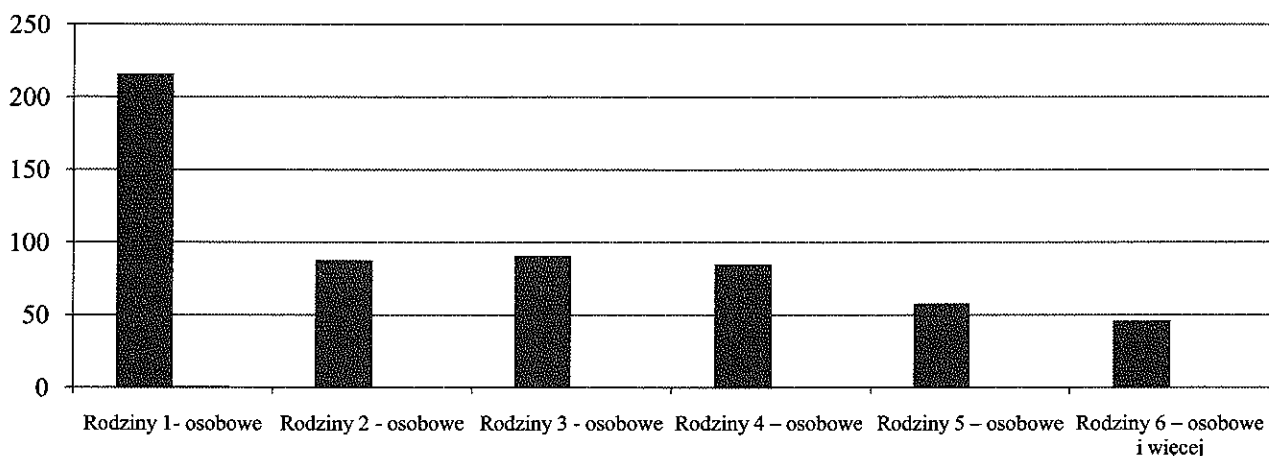
W roku 2013 pomocą społeczną objętych zostały 874 rodziny, w których było 1601 osób, co stanowi 17,97% ogółu ludności gminy (8908 na dzień 31.12.2013 r.).

Liczba rodzin objętych wsparciem w latach 2010 - 2013

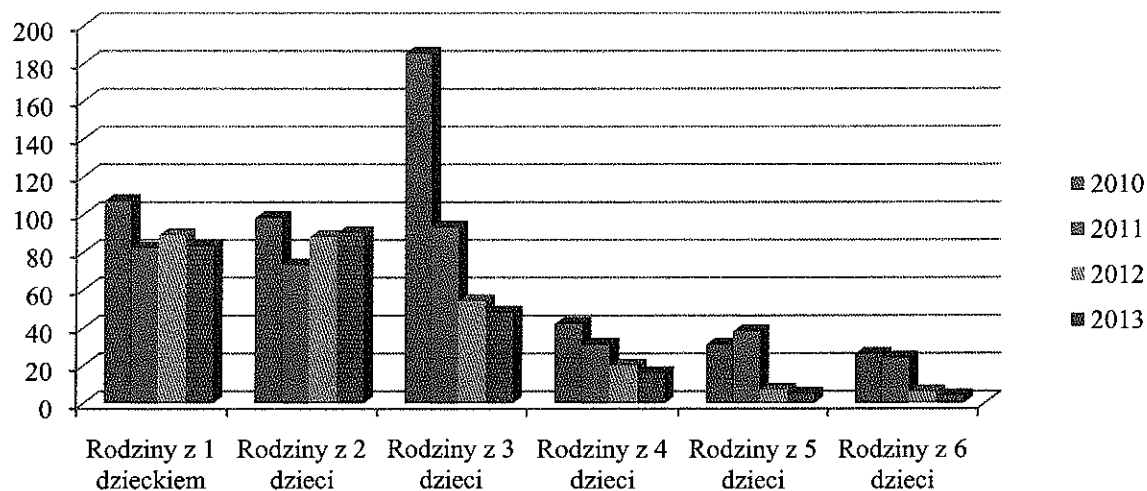

Poddając analizie rodziny korzystające z pomocy społecznej ze względu na okres pozostawania w trudnej sytuacji w latach 2010-2013 należy stwierdzić, iż w roku 2013 minimalnie zmniejszyła się liczba rodzin objętych wsparciem M-GOPS w Okonku w stosunku do roku 2012.

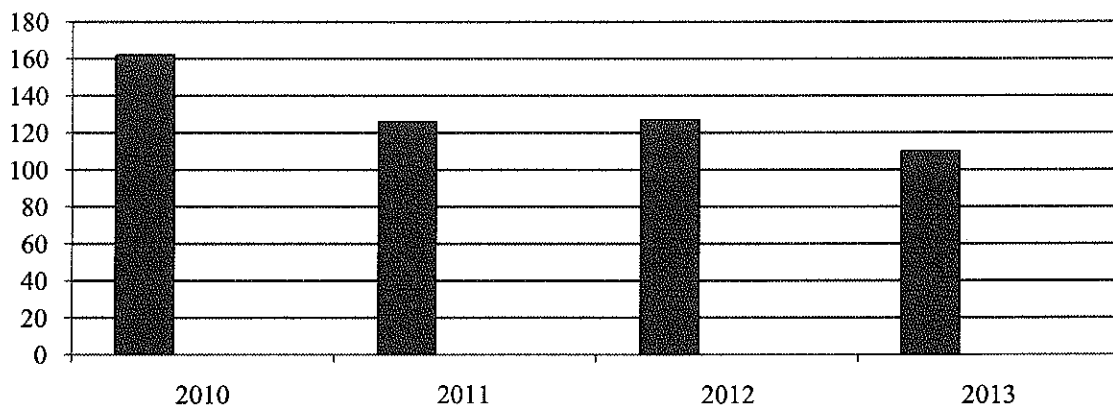
Typy rodzin objętych pomocą społeczną ze względu na liczebność w roku 2013

Rodziny objęte pomocą społeczną zamieszkujące na terenie gminy Okonek posiadające na utrzymaniu dzieci

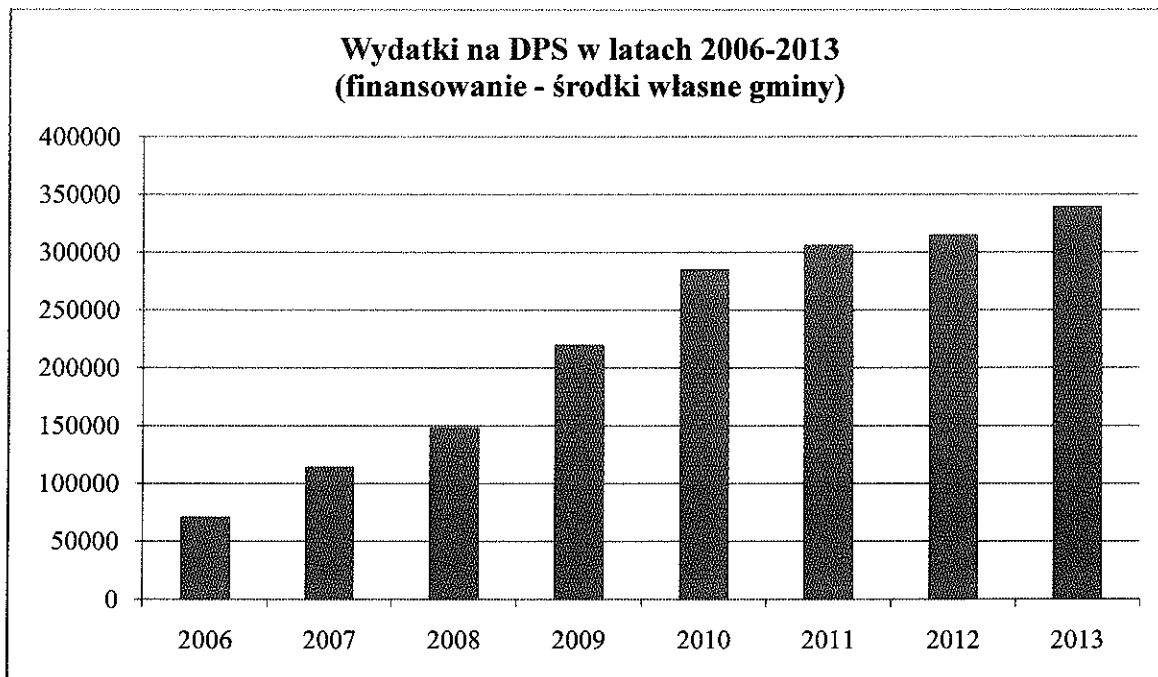

Rodziny emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2013

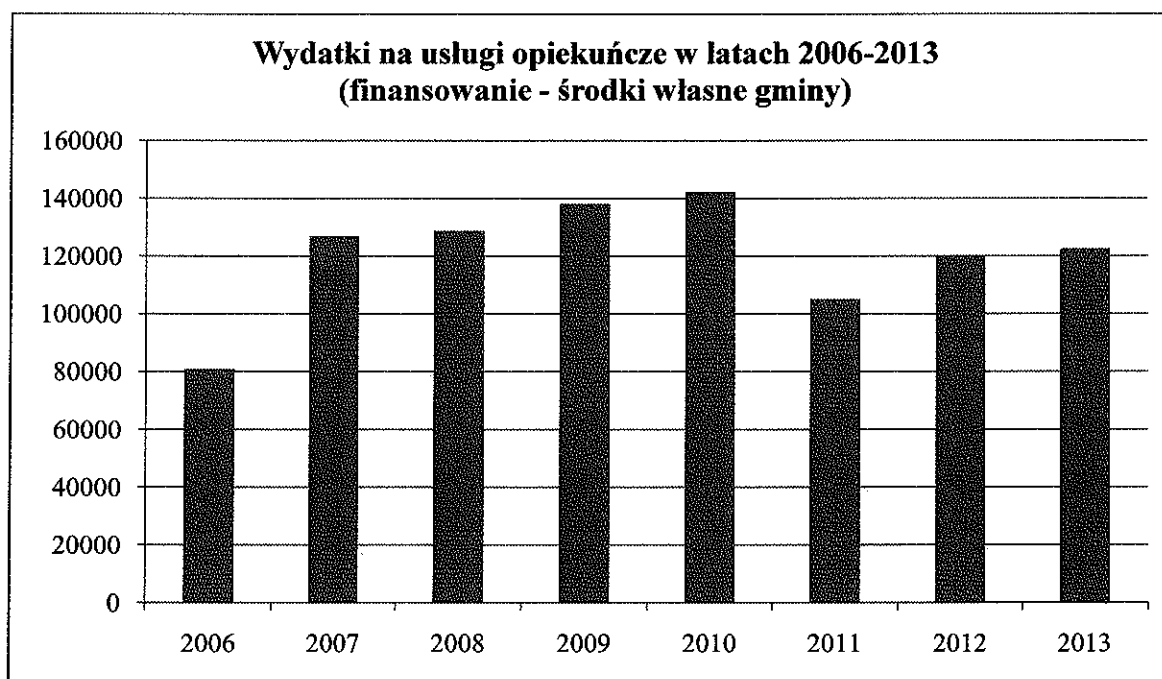
Informacja dotycząca osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej

Liczba osób	2010	2011	2012	2013
Liczba osób skierowanych	2	0	0	0
Liczba osób umieszczonych w DPS	1	1	4	0
Liczba osób skierowanych, oczekujących	1	0	0	1
Liczba osób przebywających w DPS	12	13	16	15

Informacja dotycząca osób korzystających z usług opiekuńczych

Liczba osób	2010	2011	2012	2013
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	27	25	30	30

Koszty funkcjonowania Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Okonku w 2013 r. wyniosły 762.596,51 zł.

w tym:

- ze środków własnych gminy 598.887,51 zł.,
- ze środków budżetu państwa 163.709,00 zł.

I. Świadczenia pieniężne udzielone przez Ośrodek w 2013 r. obejmowały:

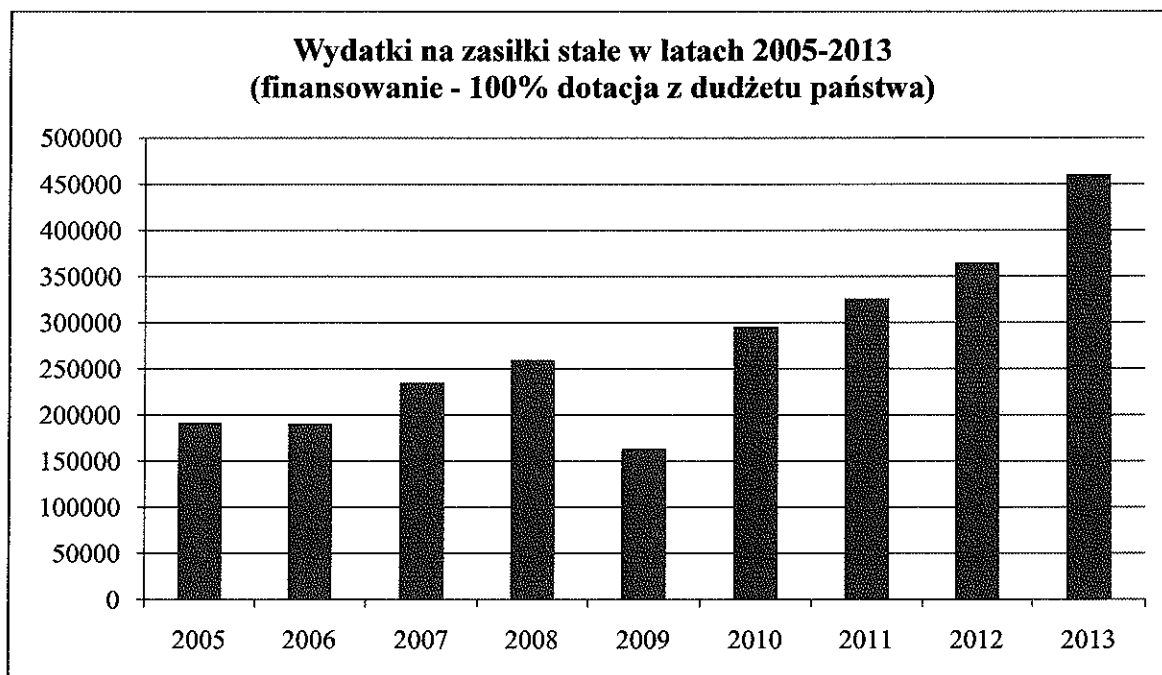
- zasiłek stały;
- zasiłek okresowy;
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały.

Przysługuje pełnoletniej osobie gospodarującej samotnie lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego 542 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 456 zł dla osoby w rodzinie.

Minimalna wysokość zasiłku stałego wynosi 30 zł, maksymalna natomiast 529 zł.

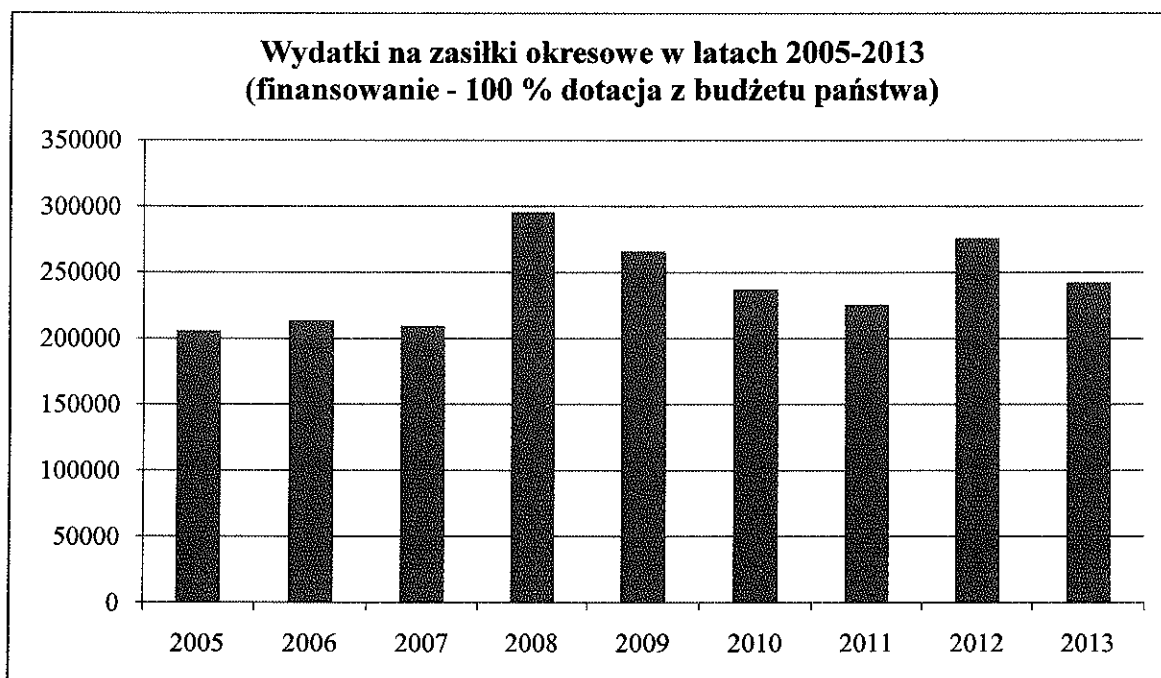
Z tej formy pomocy w roku 2013 skorzystało 103 osoby i 101 rodzin na łączną kwotę 460.343,00 zł.

Zasiłek okresowy.

Jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Wysokość zasiłku ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem, a kryterium dochodowym osoby lub rodziny, z tym, że kwoty te w 2013 r. nie mogły być niższe niż 50% różnicy w przypadku rodzin i osób samotnie gospodarujących.

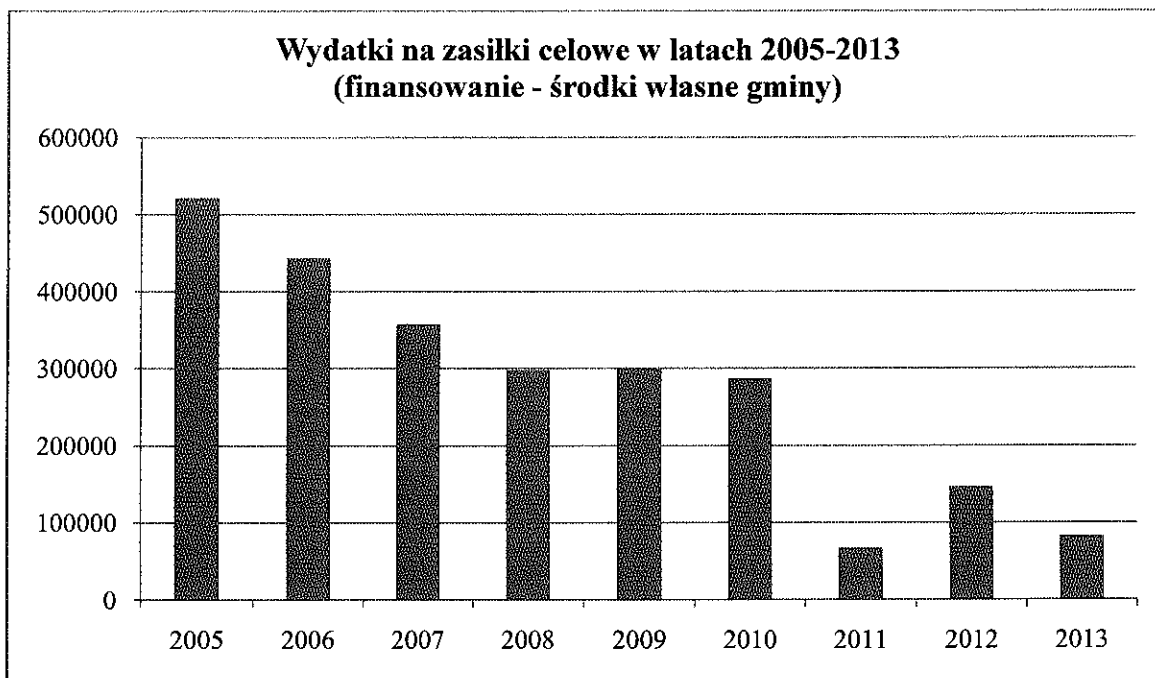
W 2013 r. na pomoc w formie zasiłków okresowych wydatkowanych zostało łącznie 242.295,00 zł. Zasiłki okresowe zostały wypłacone 166 rodzinom (liczba osób w rodzinach – 556).

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek celowy jest zadaniem własnym gminy. Przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. W szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W 2013 r. zasiłki celowe zostały przyznane na łączną kwotę 82.882,36 zł., w tym zasiłki celowe specjalne na kwotę 14.364,00 zł.

Prace społecznie użyteczne.

Prace społecznie użyteczne, jako instrument reintegracji społeczno-zawodowej, przeznaczone są dla osób bezrobotnych, pozbawionych prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Za każdą godzinę pracy bezrobotny otrzymał świadczenie pieniężne w wysokości 7,30 zł. Otrzymane świadczenia wspierały budżet domowy, a wykonywana praca stanowiła pierwszy etap w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych.

Organizacja, przebieg i finansowanie przebiegało zgodnie z porozumieniem zawierany co roku pomiędzy Starostą Złotowskim, a Gminą Okonek. W ramach Porozumienia Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie skierował sześćdziesiąt osób bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Szczegółową strukturę prac społecznie użytecznych w minionych 4 latach przedstawia poniższa tabela.

Struktura prac społecznie użytecznych w latach 2010-2013

Nazwa podmiotu, w którym są realizowane PSU	Rodzaj prac społecznie użytecznych	Liczba osób realizujących PSU				Liczba wypracowanych godzin PSU			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
ZGKIM w Okonku	prace porządkowe na terenie miasta Okonek	12	5	9	22	1.412	510	738	2.434
Sołectwo Lotyń	prace porządkowe na terenie sołectwa	18	-	4	7	2.024	-	328	840
Sołectwo Lędyczek	prace porządkowe na terenie sołectwa	11	-	3	7	1.216	-	242	840
Sołectwo Borucino	prace porządkowe na terenie sołectwa	3	-	1	3	330	-	82	360
Sołectwo Ciosaniec	prace porządkowe na terenie sołectwa	4	-	3	5	528	-	246	520
Sołectwo Brokęcino	prace porządkowe na terenie sołectwa	1	-	-	2	132	-	-	160
Sołectwo Łomczewo	prace porządkowe na terenie sołectwa	3	-	-	1	352	-	-	120
Sołectwo Węgorzewo	prace porządkowe na terenie sołectwa	6	-	-	4	682	-	-	480
Sołectwo Pniewo	prace porządkowe na terenie sołectwa	1	-	-	2	132	-	-	240
Sołectwo Chwalimie	prace porządkowe na terenie sołectwa	1	-	-	-	110	-	-	-
Sołectwo Kruszka	prace porządkowe na terenie sołectwa	-	-	-	2	-	-	-	240
Sołectwo Podgaje	prace porządkowe na terenie sołectwa	-	-	-	1	-	-	-	120
Sołectwo Brzozówka	prace porządkowe na terenie sołectwa	-	-	-	2	-	-	-	240
Sołectwo Glinki Mokre	prace porządkowe na terenie sołectwa	-	-	-	1	-	-	-	120
Sołectwo Glinki Suche	prace porządkowe na terenie sołectwa	-	-	-	1	-	-	-	120
Razem:		60	5	20	60	5.343,90	510	1.636	6.834,00

2. Świadczenia rodzinne

Charakterystyka systemu świadczeń rodzinnych

Podstawę prawną systemu świadczeń rodzinnych stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Aktualny system świadczeń rodzinnych trwa od 1 maja 2004 r. Świadczenia rodzinne realizowane są ze środków budżetu państwa.

Rodzaje świadczeń rodzinnych:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) dwa rodzaje zapomóg związanych z urodzeniem się dziecka.

Jednym z głównych kryteriów uprawniających do świadczeń rodzinnych jest dochód. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych wynosi 539 zł na osobę w rodzinie. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności kryterium dochodowe nie może przekroczyć 623 zł na osobę w rodzinie.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznaje się zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczenia rodzinne przyznaje się okres zasiłkowy, który rozpoczyna się od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Przy ustalaniu uprawnień do świadczeń rodzinnych brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

Kwoty **zasiłku rodzinnego** różnicowane są w zależności od wieku dziecka i wynoszą:

- 77 zł. - na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 106 zł. - na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 115 zł. - na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki tytułu:

- urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko; świadczenie jednorazowe);
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł. miesięcznie);
- samotnego wychowywania dziecka (170 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększają o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci);

- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (80 zł miesięcznie),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (60 zł na dziecko do 5 roku życia, 80 zł – na dziecko od 5 do 24 roku życia);
- rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł; świadczenie jednorazowe);
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (90 zł na internat lub 50 zł na dojazd do szkoły).

Aby skorzystać z w/w dodatków należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł,
- 2) świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 620 zł,
- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie 520 zł.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zaliczają się również dwa rodzaje zapomóg wypłacanych w związku z urodzeniem się dziecka:

- 1) **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka** w wysokości 1000 zł,
- 2) **zapomoga uchwalana i wypłacana przez gminę z jej środków własnych**; gmina w przypadku tego świadczenia sama decyduje, czy będzie dodatkowo realizować tego rodzaju świadczenie, ustala kryteria nabycia prawa do świadczenia oraz jego wysokość.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

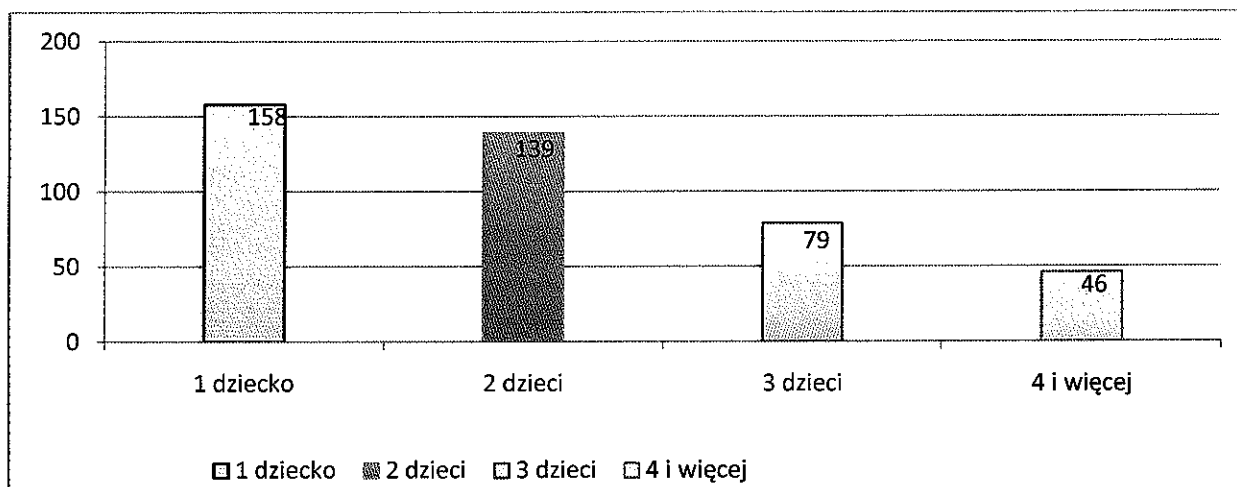
Realizacja świadczeń rodzinnych

Z danych zawartych w sprawozdawczości rzeczowo - finansowej, w 2013 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało **596 rodzin**

Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne:

- 1 dziecko – 158,
- 2 dzieci – 139,
- 3 dzieci – 79
- 4 i więcej dzieci – 46.

Struktura rodzin ogółem według liczby dzieci w rodzinie

W 2013 r. wypłacono - 2 881 791 tys. zł. świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami:

- z tytułu samotnego wychowywania dziecka wypłacono – 75 780,00 zł,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wypłacono – 171 600,00 zł,
- z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania wypłacono – 72 780,00 zł,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego wypłacono - 62 500,00 zł
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wypłacono – 94 000,00 zł,
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 154 054,00 zł,
- z tytułu urodzenia dziecka wypłacono – 32 000,00 zł,
- zasiłek pielęgnacyjny wypłacono – 644 130,00 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne wypłacono – 524 272,00 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono – 23 053,00 zł,

W 2013 r. składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe zostały opłacone w kwocie **120 220,00 zł.** natomiast na składki na ubezpieczenie zdrowotne przeznaczono **35 507,00 zł.**

W 2013 r. wydatki na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych wyniosły ogółem 3 062 011,00 zł, z tego:

- zasiłki rodzinne – 1.027.622,00 zł,
- dodatki do zasiłku rodzinnego – 662.714,00 zł,
- świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy) – 1.191.455,00 zł,
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 60.000,00zł,
- składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy – 120.220,00 zł,

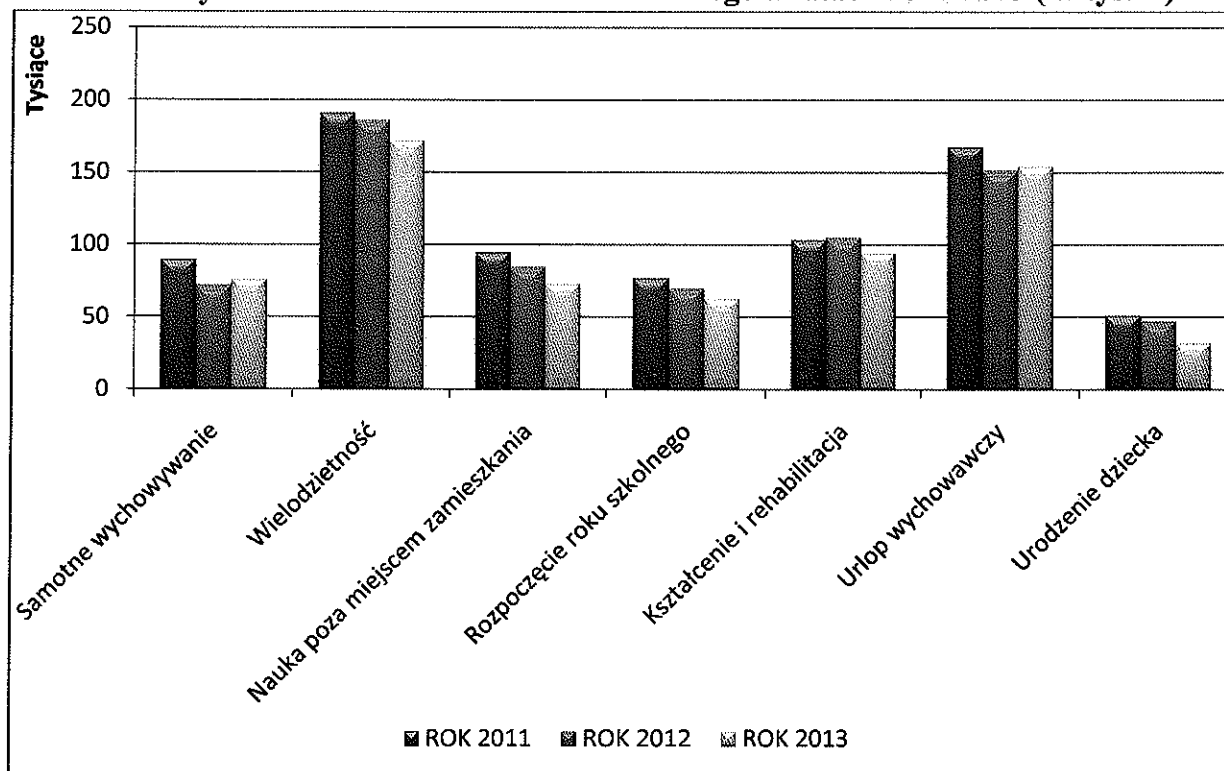
Obsługa świadczeń rodzinnych - koszty

W 2013 r. wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych sfinansowane z dotacji wyniosły 106 999,00 zł, z czego 78 048,00 zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia.

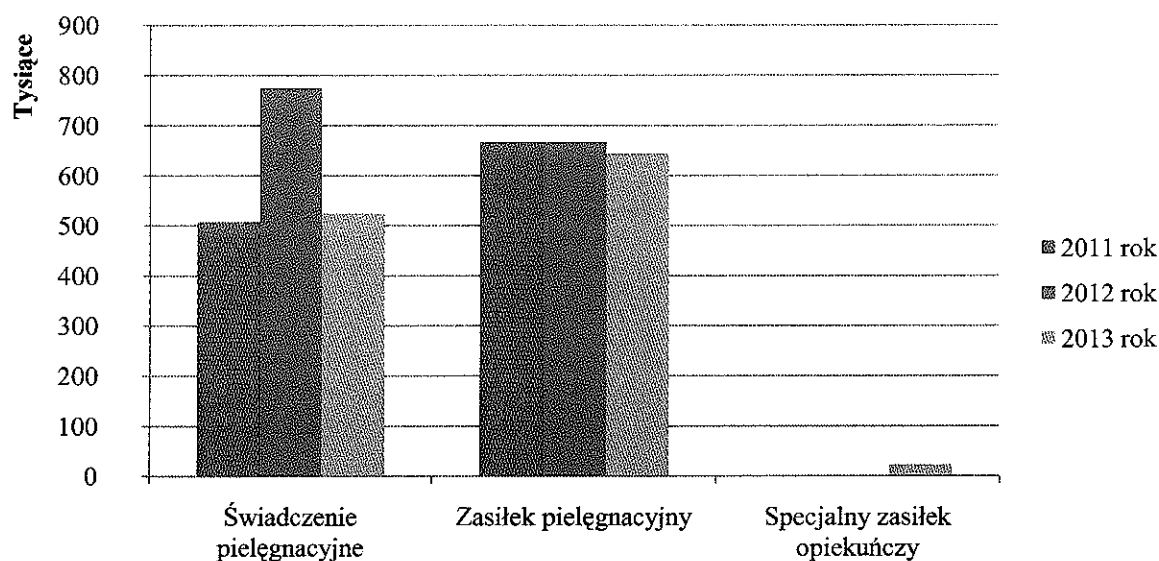
Dotacja na pokrycie kosztów obsługi świadczeń rodzinnych wynosi, zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych, a 3% otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia rodzinne.

Zgodnie ustanowieniem rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne wypłaciliśmy 22 800,00zł. Realizacja programu polegała na udzieleniu pomocy finansowej osobie pobierającej świadczenie pielęgnacyjne przyznane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w wysokości 100,00 zł miesięcznie.

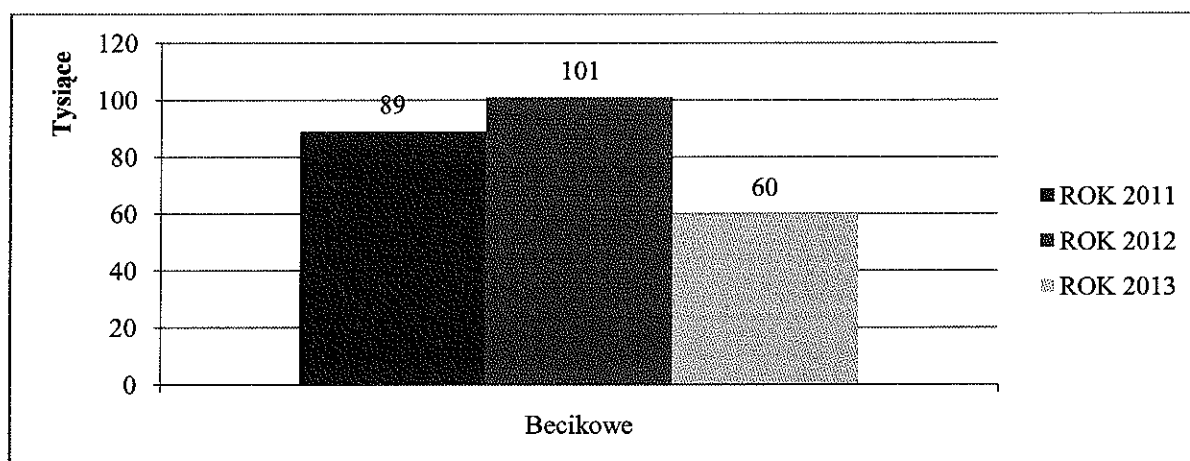
Wydatki na dodatki do zasiłku rodzinnego w latach 2011-2013 (w tys. zł)

Wydatki na świadczenia opiekuńcze w latach 2011-2013 (w tys. zł).

Wydatki na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w latach 2011-2013 (w tys. zł).

W 2013 r. można zaobserwować spadek liczby osób korzystających ze świadczeń rodzinnych. Jest to spowodowane przede wszystkim spadkiem liczby osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych spowodowanych niskim kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń, a także ze zmniejszaniem się liczby dzieci w wieku uprawniającym do zasiłku rodzinnego.

Można zaobserwować, że wzrasta liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze.

3. Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Z dniem 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228z późn. zm.) określająca zasady pomocy udzielanej przez państwo osobom mającym trudności w egzekucji wierzytelności alimentacyjnych oraz mechanizm prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2013 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku prowadził postępowanie wobec **89** dłużników alimentacyjnych.

Podstawową przyczyną niepłacenia alimentów przez dłużników jest ukrywanie przez nich składników majątkowych, z których mogłaby być prowadzona egzekucja albo brak zatrudnienia. W pierwszym przypadku *ustawa* daje możliwość przeprowadzania z dłużnikiem wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego (ewentualnie pozyskania takich informacji z rodzinnego wywiadu środowiskowego), zaś w drugim, wszczęcia procedury, której celem jest aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat liczby podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych zawiera poniższa tabela.

Informacja na temat działań podejmowanych w 2013 r. wobec dłużników alimentacyjnych

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba działań podjętych w 2013 r.
1	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	45
2	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z rodzinnego wywiadu środowiskowego	-
3	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	3
4	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	16
5	Informacje od starosty o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy	-
6	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	53
7	Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	52
8	Wydanie decyzji o umorzenie postępowania dotyczącego	

	uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	15
9	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	45
10	Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	39
11	Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
12	Wystąpienie z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	-
13	Informacje przekazywane do sądu o beczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	-
14	Przekazanie informacji gospodarczej do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	15
15	Ogółem	283

Wyplata świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W roku 2013 r. wypłacono **2024 świadczeń z funduszu alimentacyjnego**. Większość świadczeń (87%) wypłacono na osoby w wieku do ukończenia 18 roku życia.

Wśród osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przeważały osoby wychowywane w rodzinach niepełnych.

Niewielka była liczba świadczeń wypłaconych w przypadku pobytu dłużnika alimentacyjnego poza granicami Polski (zgodnie z art. 2 pkt 2 lit. a ustawy). W przypadku zaledwie 2 świadczeń z funduszu alimentacyjnego uprawnienie powstało w związku z niemożnością ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego poza granicami RP.

Ogółem ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystały **102 rodziny**.

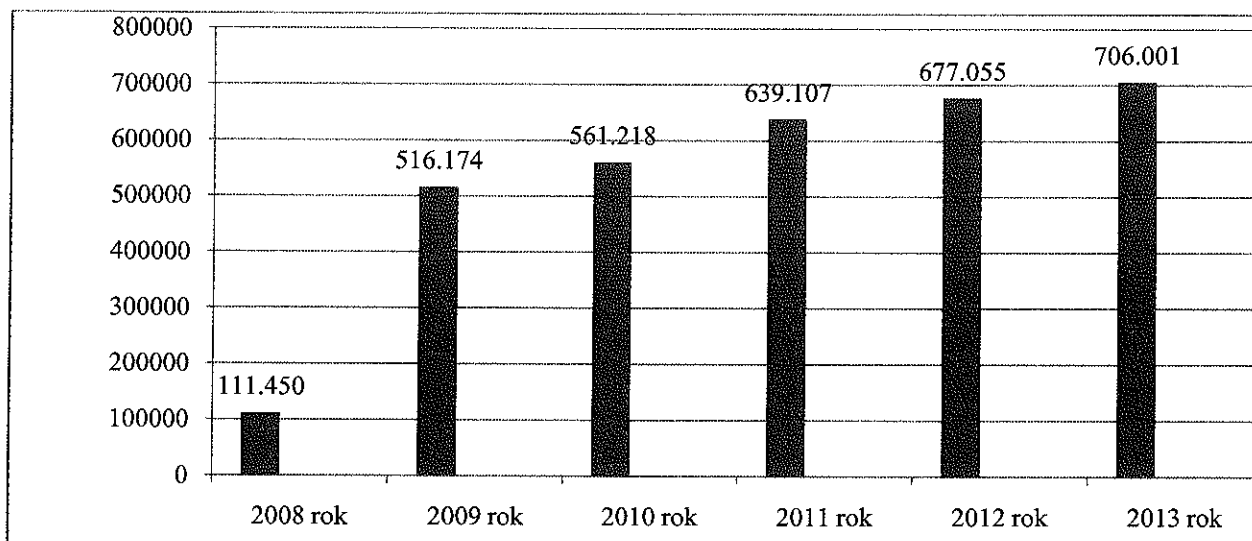
Najczęściej świadczenie z funduszu alimentacyjnego wypłacane było na 1 osobę uprawnioną w rodzinie – dotyczy to 49 % rodzin korzystających z tego świadczenia. Kolejne 29% stanowiły rodziny z dwiema osobami uprawnionymi, natomiast rodziny wielodzietne (z trojgiem i więcej osób uprawnionych) stanowiły 22% rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Większość rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodziny o bardzo niskim dochodzie. Aż 25% nie uzyskiwało dochodu w ogóle, a dochód nieprzekraczający 252 zł na osobę uzyskiwało 41% świadczeniobiorców. Dochód poniżej 504 zł uzyskiwało aż 86 % rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego

W roku 2013 wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosły **706.001,00 zł**.
Przeciętna miesięczna kwota świadczenia wyniosła **348,81 zł**.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2008-2013 r.

W przypadku większości świadczeniobiorców (68%), wysokość otrzymywanego przez nich świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przekraczała 400 zł. Świadczeniaw najwyższych kwotach (400,01 - 500 zł) otrzymywało 32% uprawnionych.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w roku 2013 dłużnicy alimentacyjni zwrócili 100.506,68 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (co w relacji do kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu stanowi 14%), z czego 60.304,00 zł przekazano na dochody budżetu państwa, a pozostałe 40.202,68 zł stanowiły dochody własne gminy.

W 2013 r. nie stwierdzono wygaśnięcia należności od dłużników alimentacyjnych (na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy, tj. w związku ze śmiercią dłużnika).

4. Warsztat Terapii Zajęciowej

I. INFORMACJE OGÓLNE NA TEMAT WARSZTATU

Warsztat Terapii Zajęciowej w Okonku rozpoczął swoją działalność 1.12.2005 r. Do dnia 31.12.2011 r. jednostką prowadzącą Warsztat był Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Okonku, a od dnia 1.01.2012 r. – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku (na mocy uchwały nr XX/94/2011 Rady Miejskiej w Okonku z dnia 4.11.2011 r.). Kierownikiem Warsztatu od początku działalności do dnia 31.08.2012 r. był Andrzej Srebr, od dnia 1.09.2012 r. do 31.01.2013 r. – Janusz Mliczak, a od 1.03.2013 r. kierownictwo jednostki (w wyniku rozstrzygnięcia ogłoszonego naboru na wolne stanowisko urzędnicze) objęła Małgorzata Samec.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Okonku jest placówką, która organizuje proces rehabilitacji i terapii dla 30 niepełnosprawnych uczestników zamieszkałych na terenie miasta i gminy Okonek. Od początku istnienia Warsztat funkcjonował w siedzibie mieszczącej się przy ul. Niepodległości 47 w Okonku, natomiast w marcu 2013 r., na mocy umowy użyczenia nr 1/2013 z dnia 26.03.2013 r., otrzymał nową siedzibę przy ul. Leśnej 40, w której funkcjonuje od 2.04.2013 r. Łączna powierzchnia użytkowa pomieszczeń Warsztatu wynosi obecnie 342,09 m². Przeniesienie do nowej siedziby znacznie poprawiło warunki działania Warsztatu zarówno pod względem funkcjonalności budynku, jak i możliwości zagospodarowania i wykorzystania terenów zielonych należących do posesji. Dla uczestników spoza Okonka zapewniono bezpłatny dowóz na zajęcia i z powrotem. Transport samochodem stanowiącym własność Miasta i Gminy Okonek realizował Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Okonku.

II. INFORMACJA O WYDATKOWANYCH ŚRODKACH FINANSOWYCH

Podstawą finansowania działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Okonku była w okresie sprawozdawczym umowa nr 1/2011 z dnia 22.11.2011 r. (oraz aneksów nr 3 z dnia 6.03.2013 r. i nr 4 z dnia 29.10.2013 r.) o finansowanie kosztów zorganizowania i działalności warsztatu terapii zajęciowej zawarta pomiędzy Zarządem Powiatu Złotowskiego oraz Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Okonku. Na podstawie niniejszej umowy Warsztat otrzymał łącznie za pośrednictwem Powiatu Złotowskiego środki w wysokości 493 200,00 zł. Z całości dofinansowania kwota 443 880,00 zł pochodziła z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, natomiast kwota 49 320,00 zł stanowiła dofinansowanie działalności warsztatu w formie dotacji celowej przyznanej z budżetu Powiatu Złotowskiego (na podstawie uchwały nr 117/379/2013 Zarządu Powiatu Złotowskiego z dnia 30.01.2013 r. w sprawie zawarcia umów

dotacji). Ponadto bieżąca działalność warsztatu została dofinansowana środkami samorządowymi pochodzącymi z budżetu Miasta i Gminy Okonek w wysokości 56 600 zł.

Środki finansowe pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykorzystano na poziomie 443 729,01 zł, co stanowi 99,96% zakładanego planu (zwrócono niewykorzystaną część dofinansowania w wysokości 150,99 zł oraz odsetki w kwocie 58,05 zł).

Dotacja celowa na dofinansowanie bieżącej działalności warsztatu przekazana przez Powiat Złotowski została wykorzystana w wysokości 49 320 zł, co stanowi 100%, wykonania planu.

Dodatkowe środki samorządowe zaplanowane z budżetu Miasta i Gminy Okonek wykorzystano w wysokości 56 428, 85 zł, co stanowi 99,96% wykonania planu.

**SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA ROK 2013
Z UWZGLĘDNIENIEM PEŁNEJ KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ ORAZ WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW
ZE WZGLĘDU NA ŹRÓDŁO ICH POCHODZENIA**

Lp.	Rodzaj zapotrzebowania	Konto /Paragrafy	PLAN			WYKONANIE			Dynamika procent. do ogólnego PLANU
			PFRON 90%	POWIAT 10%	GMINA	RAZEM	PFRON 90%	POWIAT 10%	
1.	Wynagrodzenie pracowników	404 / 4010	283.189,00	10.700,00	2.000,00	283.189,00	283.181,68	283.181,68	100%
1a.	Dodatkowe wyn. roczne „13”	/ 4040		600,00		21.625,00		21.623,30	100%
1b.	Umowa-zlecenie	/ 4170	9.400,00			9.400,00	9.400,00	9.400,00	100%
2.	Narzuty na płace	405 / 4110	50.440,00		3.835,00	54.275,00	50.366,57	54.200,40	99,86%
2a.	Fundusz Pracy	/ 4120	5.320,00		510,00	5.830,00	5.282,18	5.787,22	99,26%
3.	Materiały	401 / 4210	20.340,00	10.700,00	2.000,00	33.040,00	20.336,62	33.036,62	99,98%
	materiały biurowe	/4210-01	425,00	600,00			424,12	1.024,12	99,91%
	materiały do terapii	/4210-02	3.549,00			3.549,00	3.549,00	3.549,00	100%
	mater. do prac. gosp. dom.	/4210-03	2.162,00	9.000,00		2.161,57	2.161,57	11.161,57	100%
	środki czystości	/4210-04	2.093,00	1.000,00		2.092,26	2.092,26	3.092,26	100%
	zakup paliwa	/4210-05	-						
	doposażenie	/4210-06	10.100,00			10.099,00	10.099,00	10.099,00	100%
	pozostałe	/4210-07	2.011,00	100,00	2.000,00	2.010,67	2.010,67	4.110,67	100%
4.	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	401 /3020	700,00			700,00	700,00	700,00	100%
5.	Energia elektryczna	401 /4260	7.970,00	5.000,00	4.200,00	17.170,00	7.952,30	16.998,98	99,00%
	ogrzewanie	/4260-01	2.505,00		1.220,00	2.500,12	2.500,12	4.539,07	96,63%
	woda	/4260-02	4.780,00		2.980,00	4.778,02	4.778,02	11.785,75	99,98%
		/4260-03	685,00			674,16	674,16	674,16	98,41%
6.	Drobne remonty i naprawy	402 /4270	315,00			315,00	314,99	314,99	100%
7.	Usługi obce	402	53.927,00	32.920,00	24.430,00	111.277,00	53.916,41	111.256,41	99,98%
	badania lekarskie	/4280-01	370,00			370,00	370,00	370,00	100%
	usługi komunalne	/4300-02	1.310,00			1.310,00	1.310,00	1.310,00	100%
	trening ekonomiczny	/4300-03	33.000,00			33.000,00	33.000,00	33.000,00	100%
	usługi bankowe	/4300-04	1.032,00			1.027,02	1.027,02	1.027,02	99,51%
	integracja społ.-wycieczki	/4300-05	4.288,00			4.288,00	4.288,00	4.288,00	100%

	usługi transportowe	/4300-06	6.778,00	32.920,00	24.430,00	6.778,00	32.920,00	24.420,00	6.778,00	100%
	usługi pozostałe	/4300-07	4.390,00			4.389,33			61.729,33	99,98%
	usługi telefoniczne	/4370-01	850,00			846,94			846,94	99,64%
	usługi internetowe	/4370-02	852,00			851,03			851,03	99,88%
	opłaty czynszowe	/4400	1.057,00			1.056,09			1.056,09	99,91%
8.	Podróże służbowe	409 /4410	274,00	200,00		474,00	200,00		473,66	99,92%
	szkolenie pracowników	/4700		500,00		500,00	500,00		500,00	100%
9.	Ubezpiecz. uczestn. i mienia	403 /4430-01	610,00			610,00			609,60	100%
	pozostałe opłaty	/4430-02								
10.	ZFFŚ	405 /4440	11.395,00			11.395,00			11.395,00	100%
	OGÓLEM		443.880,00	49.320,00	56.600,00	549.800,00	49.320,00	56.428,85	549.477,86	99,94%

Rozliczenie dochodów ze sprzedaży wyrobów warsztatu w 2013 roku.

L.p.	Stan na koniec na dzień 01.01.2013r	OSIĄGNIĘTE DOCHODY I WYDATKI										
		I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał		Razem		
		Dochód	Wydatki	Dochód	Wydatki	Dochód	Wydatki	Dochód	Wydatki	Dochody (2+3+4+5+6)	Wydatki (3+4+5+6)	
1	2	3		4		5		6		7	8	9
1.	3.586,10	102,00	47,43	887,20	457,20	590,00	540,06	1.089,70	0	6.255,00	1.044,69	5.210,31

- Stan środków finansowych zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym na początek okresu sprawozdawczego – 3 586,10 zł
- dochody uzyskane ze sprzedaży wyrobów warsztatu w 2013 r. – 2 668,90 zł
- Wydatki zrealizowane w 2013 r. ze środków pochodzących ze sprzedaży wyrobów (w porozumieniu z uczestnikami warsztatu) – 1 044,69 zł:
- wyjazdy do Szczecinka (kręgle, obiad, ubezpieczenie) – 914,68 zł
- udział w IX Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Żołnierskiej Seniorów i Osób Niepełnosprawnych w Bornem Suliniowie – 130,01 zł
- Stan środków finansowych na koniec okresu sprawozdawczego do wykorzystania w kolejnych latach – 5 210,31 zł

III. UCZESTNICY WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W OKONKU

Liczba uczestników Warsztatu: 30 osób

1. Liczba uczestników w przedziale wiekowym:

- 21 – 30 – 10
- 31 – 40 – 10
- 41 – 50 – 5
- 51 – 60 – 5

2. Liczba uczestników w podziale na płeć:

- kobiety – 14
- mężczyźni – 16

3. Niepełnosprawność uczestników

a) Rodzaje niepełnosprawności (liczba osób)

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Upośledzenie umysłowe	13
Choroby psychiczne	5
Dysfunkcje narządów ruchu	1
Niepełnosprawność sprzężona	7
Choroby neurologiczne	4

b) Stopień niepełnosprawności (liczba osób)

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	12
Umiarkowany	18

4. Liczba uczestników dowożonych na zajęcia (w tym dwóch na wózku inwalidzkim) – 17

a) Zestawienie miejscowości, z których dowożeni są uczestnicy

L.p.	Miejscowość	Ilość osób
1.	Drzewice	1
2.	Lotyń	2
3.	Węgorzewo	2
4.	Lędyczek	1
5.	Ciosaniec	2
6.	Pniewo	1

7.	Borucino	3
8.	Łomczewo	3
9.	Chwalimie	1
10.	Podgaje	1

5. Zestawienie zbiorcze frekwencji uczestników Warsztatu w 2013 r.

Miesiąc	Liczba dni obecności	Liczba dni nieobecności	Frekwencja w %
Styczeń	550	110	83,33
Luty	508	92	84,66
Marzec	594	144	76,00
Kwiecień	359	91	79,78
Maj	450	90	80,00
Czerwiec	532	68	86,67
Sierpień	457	83	84,63
Wrzesień	525	105	83,33
Październik	569	121	82,46
Listopad	523	47	91,75
Grudzień	419	181	69,83
Średnia frekwencja w roku			82,04

Wykazana w powyższej tabeli frekwencja jest wyższa od zanotowanej w 2012 roku o 1,14%. W okresie sprawozdawczym typowymi przyczynami zdarzających się nieobecności były choroby wynikające z osłabionego układu odpornościowego, wizyty u lekarzy specjalistów, hospitalizacje, indywidualne wyjazdy rehabilitacyjne oraz konieczność załatwiania spraw urzędowych.

IV. KADRA WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W OKONKU

1. Liczba zatrudnionych osób

a) Liczba osób zatrudnionych w 2013 r. – łącznie 12 osób na umowę o pracę, w tym:

- 1 osoba zatrudniona jako instruktor terapii zajęciowej na czas zastępstwa do dnia 22.04.2013 r.,
- 1 osoba zatrudniona na stanowisku kierownika do dnia 31.01.2013 r.,
- 1 osoba zatrudniona na stanowisku kierownika od dnia 1.03.2013 r.

b) Długotrwałe nieobecności pracowników:

- urlop macierzyński - 1 osoba do 30.01.2013 r.,
- 1 osoba do 07.11.2013 r.,
- urlop wychowawczy - 1 osoba do 12.04.2013 r.,
- urlop bezpłatny - 1 osoba od 1.03. do 31.03.2013 r.

2. Liczba etatów – 10, w tym:

- kierownik – 1
- psycholog – 1
- rehabilitant – 1
- instruktor terapii zajęciowej – 6
- księgową – 1

3. Zajmowane stanowiska i rodzaj wykształcenia pracowników (kwalifikacji)

Stanowisko	Wykształcenie, kwalifikacje
kierownik (do 31.01.2013 r.)	wyższe I°: zarządzanie, specjalność organizacja i kierownictwo, wyższe II°: finanse, specjalność rachunkowość
kierownik (od 1.03.2013 r.)	wyższe II°: pedagogika wczesnoszkolna studia podyplomowe: zarządzanie oświatą, logopedia kurs kwalifikacyjny: nadzór pedagogiczny, oligofrenopedagogika
psycholog	wyższe II°: psychologia z przygotowaniem klinicznym i pedagogicznym
instruktor terapii zajęciowej	średnie; terapeuta zajęciowy
instruktor terapii zajęciowej	średnie; asystent osoby niepełnosprawnej, terapeuta zajęciowy
instruktor terapii zajęciowej	średnie techniczne; asystent osoby niepełnosprawnej, terapeuta zajęciowy
instruktor terapii zajęciowej	wyższe II°: pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, studia podyplomowe: oligofrenopedagogika
instruktor terapii zajęciowej	wyższe II°: kształcenie zintegrowane i terapia pedagogiczna, studia podyplomowe: oligofrenopedagogika
instruktor terapii zajęciowej	średnie; terapeuta zajęciowy, masaż leczniczy,

instruktor terapii zajęciowej/rehabilitant	średnie; terapeuta zajęciowy, biomasażysta
instruktor terapii zajęciowej (umowa na zastępstwo)	wyższe I ^o : pedagogika opiekuńczo – wychowawcza z promocją zdrowia, studia podyplomowe: bezpieczeństwo i higiena pracy, wyższe II ^o : resocjalizacja (w trakcie)
księgowy	średnie, samodzielny księgowy

4. Uczestnictwo pracowników WTZ w szkoleniach w 2013 roku:

l.p.	Tytuł kursu/szkolenia	Ilość osób	Stanowisko	Termin	Miejsce szkolenia
1.	Artystyczne warsztaty edukacyjne (kartki okolicznościowe, portrety)	2	instruktor terapii zajęciowej	9.06.2013 r.	Okonek
2.	Kontrola zarządcza w warsztatach terapii zajęciowej	1	kierownik	21.10.2013 r.	Złotów
3.	Ochrona danych osobowych w warsztatach terapii zajęciowej	2	psycholog księgowy	3-4.12.2013 r.	Poznań
4.	Nowa wersja płatnika 9.01.001	1	Księgowy	12.12.2013 r.	Złotów
5.	Warsztaty w zakresie stosowania nowych technik zdobniczych (decoupage)	5	instruktor terapii zajęciowej	12.12.2013 r.	Okonek

V. REALIZACJA ZADAŃ REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ

1. Rodzaj zajęć obowiązkowych prowadzonych dla uczestników WTZ

Warsztat Terapii Zajęciowej w Okonku jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰. Zajęcia terapeutyczne z osobami niepełnosprawnymi w poszczególnych pracowniach odbywają się w godzinach od 8⁰⁰ do 15⁰⁰. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywała się w grupach pięcioosobowych w następujących pracowniach terapeutycznych:

- a) stolarskiej
- b) gospodarstwa domowego i zaradności życiowej
- c) plastyczno-artystycznej
- d) komputerowej

- e) poligraficzno-drukarskiej
- f) komunikacji społecznej

zgodnie z miesięcznymi i tygodniowymi planami działalności poszczególnych pracowni oraz programem rehabilitacji ruchowej.

a) Pracownia stolarska

Na pracowni stolarskiej podopieczni poznają możliwości zastosowania drewna, tworzyw drewnopochodnych oraz uczą się różnych technik obróbki drewna, tj. wyrzynanie, przecinanie, struganie, profilowanie, szlifowanie, wiercenie, wykańczanie powierzchni przez lakierowanie, obrabianie wąskich płaszczyzn w elementach płytowych i właściwy sposób ich łączenia. Podczas zajęć kładziemy nacisk na samodzielność w organizowaniu stanowiska pracy i przestrzeganie zasad BHP, utrzymywanie porządku na stanowisku pracy, używanie odzieży ochronnej. Zapoznajemy uczestników z prawidłowym używaniem narzędzi i elektronarzędzi do ręcznej obróbki drewna takich jak: piły ręczne i stołowe, strugi, wiertarki, wiertarko-wkrętarki, frezarka, wyrzynarka, pilarka ukosowa, opalarka, strugarka wyrówniarka, szlifierka kątowa i oscylacyjna. W pracowni powstają różnego rodzaju ozdoby okolicznościowe, przedmioty przestrzenne, ramki, meble. Nasze prace stanowią wyposażenie wielu pracowni, wykorzystywane są również do tworzenia infrastruktury przed budynkiem WTZ, a także wykonujemy prace stolarskie na zamówienie. Ponadto dokonujemy również drobnych napraw mebli i innych sprzętów znajdujących się w warsztacie, dbamy o stan techniczny warsztatu. Prace są dostosowane do indywidualnych możliwości każdego uczestnika.

b) Pracownia gospodarstwa domowego i zaradności życiowej

Pracownia gospodarstwa domowego i zaradności życiowej za cel stawia sobie wpojenie i utrwalenie pozytywnych nawyków żywieniowych uczestników warsztatu. W trakcie zajęć uczestnicy muszą zwrócić szczególną uwagę na dbałość o własne bezpieczeństwo oraz przestrzeganie ogólnych zasad higieny. Zajęcia uczą ich zaradności, odpowiedzialności i pracy zespołowej. Ponadto zapoznają się ze sposobami przyrządzania prostych posiłków takich jak: zupy, sałatki, desery, ciasta. Poznają urządzenia kuchenne i zasady posługiwania się nimi (kuchnia elektryczna, mikrofalówka, robot kuchenny, gofrownica, pralka, zmywarka do naczyń). Po posiłku uczestnicy wykonują samodzielnie czynności porządkowe związane z myciem, segregowaniem naczyń, sprzątaniem stanowiska pracy oraz całej pracowni.

c) Pracownia artystyczno-plastyczna

Podczas zajęć plastycznych uczestnicy stymulują i rozwijają własną aktywność twórczą z uwzględnieniem potrzeb, zainteresowań, dążeń oraz indywidualnych możliwości. W pracy korzystają z różnych materiałów: gazety, kleje, lakiery, farby, kredki, mazaki, plastelina, itp. Poznają różnorodne techniki plastyczne: malowanie, rysowanie, wyklejanie, wycinanie, decoupage, lakierowanie, itp. Prace wykonane przez nich wystawiane są na okolicznościowych kiermaszach organizowanych przy okazji rozlicznych uroczystości. Największą popularnością od lat cieszą się aniołki, które stały się charakterystycznym produktem naszego Warsztatu.

d) Pracownia komputerowa

W pracowni komputerowej, do dyspozycji uczestników, jest pięć stanowisk komputerowych. Uczą się tu praktycznej obsługi komputera - poznają funkcjonalność systemu operacyjnego, zarządzanie plikami i folderami, edycję tekstu, drukowanie, skanowanie. Podczas zajęć uczestnicy wykonują między innymi: kartki świąteczne i okolicznościowe, przepisują oraz edytują tekst w programie Word, a także drukują zaproszenia. Wykonują dokumentację dla potrzeb Warsztatu, informacje bieżące dla uczestników i rodziców. W pracy z komputerem wykorzystywane są gry i programy edukacyjne w celu podtrzymywania i rozwijania umiejętności szkolnych.

e) Pracownia komunikacji społecznej

W pracowni komunikacji społecznej, uczestnicy nabywają i podtrzymują umiejętności zdobyte w trakcie nauki szkolnej lub podczas zajęć edukacyjnych w innych placówkach, uczą się poprawnej wymowy, swobody wypowiedzi, a także wzbogacają swoje słownictwo. Zdobywają praktyczną wiedzę niezbędną do samodzielnego życia, jak np. liczenie pieniędzy oraz rozpoznawanie ich nominałów, czy korzystanie z dóbr współczesnej techniki (telefon komórkowy, internet, konto internetowe). Ponadto zdobywają wiedzę o otaczającym ich świecie, poznają tradycje, zwyczaje i kulturę. Kształtowane są również postawy społeczne i zachowania obywatelskie, aby w sytuacji zagrożenia uczestnicy potrafili samodzielnie wezwać karetkę pogotowia, straż pożarną, policję, czy inne służby lub sąsiadów.

f) Pracownia poligraficzno-drukarska

W pracowni poligraficzno-drukarskiej uczestnicy poznają sposoby korzystania z internetu oraz nowoczesne techniki komunikacji (np. skype, e-mail, gadu-gadu), a także nabywają

umiejętności znajdowania, wykorzystywania i przetwarzania potrzebnych informacji, przez co rozwijają umiejętność samokształcenia oraz podejmowania inicjatywy. Uczą się obsługi urządzeń biurowo-poligraficznych typu kserokopiarka, drukarka, bindownica, laminator. Wykorzystują własną pracę do celów użytkowych i zawodowych, m.in. do redagowania warsztatowej gazetki „WTZ – etki”, przygotowywania kart z życzeniami urodzinowymi dla uczestników, kartek świątecznych i okolicznościowych, kalendarzy, a także do tworzenia prezentacji multimedialnych, itp.

Każdy z uczestników realizuje **indywidualny program rehabilitacji i terapii**, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, informacji uzyskanych od rodziców i opiekunów prawnych, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie oraz realizowany w poszczególnych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Prowadzone jest także wsparcie psychologiczne i terapia psychologiczno-socjoterapeutyczna, a także rehabilitacja zdrowotna w zakresie kinezyterapii.

Realizowane w Warsztacie indywidualne formy rehabilitacji i terapii są okresowo oceniane, modyfikowane oraz doskonalone. Rada Programowa Warsztatu dokonuje opisowej **oceny postępów w rehabilitacji** każdego uczestnika co pół roku (w czerwcu i grudniu) oraz punktowej oceny rocznej w styczniu każdego roku. Wnioski z dokonywanych cyklicznie ocen stanowią podstawę do konstruowania kolejnych indywidualnych programów rehabilitacji, których kompleksowej oceny realizacji Rada Programowa dokonuje co trzy lata.

2. Udział w zajęciach dodatkowych

a) Rehabilitacja ruchowa

Z zajęć ruchowych prowadzonych w Warsztacie mógł korzystać każdy uczestnik. Rehabilitacja prowadzona była w formie indywidualnej oraz grupowej. Poprzez ćwiczenia uczestnicy poprawiali swoją kondycję fizyczną, utrwalali nawyk prawidłowej postawy oraz doskonalili koordynację ruchową, co wpłynęło korzystnie na czynności wszystkich narządów. Do dyspozycji uczestników pozostawały rowery treningowe, materace, stół do tenisa stołowego, piłkarzyki stołowe, ekspander gumowy, piłki gimnastyczne. Oprócz ćwiczeń usprawniających miały miejsce zajęcia sportowe, odbywające się w Hali Widowiskowo-Sportowej w Okonku. W okresie letnim organizowane były zajęcia na świeżym powietrzu oraz długie spacerunki, dzięki którym uczestnicy uczyli się pokonywać bariery architektoniczne i poprawiali swoją wydolność krążeniowo-oddechową. Zajęcia z zakresu rehabilitacji

ruchowej pozwalały rozładować emocje, powodowały rozluźnienie i odprężenie od typowych zajęć tematycznych.

b) Praca psychologa

W trakcie całego roku prowadzona była rehabilitacja psychologiczna, mająca na celu adaptację psychiczną osób niepełnosprawnych do sytuacji i aktualnych warunków. Zajęcia służyły dążeniu do modyfikacji wyobrażeń o sobie samym i otaczającym świecie, w tym systemu wartości, ocen, nastawień, postaw i oczekiwań. W efekcie tych oddziaływań sukcesywnie wzrastała samoakceptacja uczestników, a także w lepszym stopniu poznali swoje słabe i mocne strony. Ponadto uczyli się większej samodzielności, a także systematycznie nabywali umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej oraz kompetencji społecznych. Oprócz zajęć z uczestnikami prowadzono pracę z rodzinami.

c) Imprezy poznawcze, kulturalne i sportowe w których wzięli udział uczestnicy:

- uroczystość integracyjna związana z pożegnaniem kierownika Warsztatu
- bal karnawałowy w Krajence
- kulig na wrzosowisku
- udział w III Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Złotowie – spektakl „Przebudzenie”
- udział w III Warsztatowym Przeglądzie Tańca Osób Niepełnosprawnych w Lipce
- „Romeo i Julia” – obejrzenie spektaklu w wykonaniu gimnazjalistów, uczestników projektu: „Jak się uczyć i pomagać, aby mózgiem dobrze władać”
- uroczystość z okazji Dnia Matki w Okonku
- wyjazdy na bowling do Szczecinka
- wyjazd na turnus rehabilitacyjny do Niechorza
- wycieczki po okolicy, grzybobranie
- udział w wystawie z okazji Dożynek Powiatowych w Okonku
- wyjazd na turnus rehabilitacyjny do Zakopanego
- udział w spotkaniu integracyjnym „Bawmy się razem” w Złotowie
- udział w Targach Rękodzieła Artystycznego w Czarnem
- uczestnictwo IX Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Czarnem
- udział w IX Olimpiada Osób Niepełnosprawnych w Krajence
- występ „Tolerancja” z okazji Dnia Seniora w Okonku

- wieczór wróżb andrzejkowych
- wycieczka integracyjna do Gdyni (Muzeum Motoryzacji, Centrum Nauki Experiment)
- udział w Warsztatach Wikliniarstwa
- wycieczka integracyjna do Bydgoszczy (Muzeum Mydła i Brudu, projekcja filmu „Mój biegun”)
- udział w Warsztatach artystycznych (decoupage)
- spotkanie wigilijne z rodzicami, opiekunami oraz władzami miasta
- udział w przedstawieniu jasełkowym w szkole podstawowej
- udział w Jarmarku Bożonarodzeniowym w Okonku.

VI. POZOSTALE

1. Rada Programowa Warsztatu

W skład Rady Programowej wchodzi:

- kierownik (przewodniczący rady)
- instruktorzy terapii zajęciowej
- specjalista ds. rehabilitacji
- psycholog

Posiedzenia Rady Programowej WTZ odbywają się w miarę występujących potrzeb (nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu) i są dokumentowane w formie protokołów. W roku 2013 odbyło się 17 posiedzeń Rady.

2. Dokumentacja

W Warsztacie prowadzona jest niezbędna dokumentacja zawierająca informacje dotyczące uczestników (podstawa zakwalifikowania, współpraca z rodziną, działalność rehabilitacyjna, oceny postępów i realizacji rehabilitacji, itp.) oraz wymagana dokumentacja administracyjna, zgodna z obowiązującymi przepisami.

3. Współpraca z rodzinami lub opiekunami uczestników

- rozmowy indywidualne (w domach uczestników, w Warsztacie)
- rozmowy telefoniczne
- wizyty w domach rodzin uczestników,
- informacyjne spotkania z rodzicami

- imprezy okolicznościowe organizowane na terenie Warsztatu
- praca socjalna – pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych i załatwianiu spraw urzędowych, m.in. formalności dotyczących ZUS-u
- udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy finansowej ze środków PFRON w ramach programów celowych i związana z tym pomoc w załatwianiu formalności
- udzielanie informacji o przysługujących prawach.

5. Projekt „Kierunek aktywność”.

Projekty systemowe realizowane w ramach Działania 7.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki stwarzają ośrodkom pomocy społecznej oraz ich partnerom możliwości do rozszerzenia swojej oferty o narzędzia, których sfinansowanie z dostępnych na bieżąco środków nie byłoby możliwe. Podążając za ciągle rozwijającą się gospodarką i nowymi trendami na rynku pracy, konieczne jest wprowadzenie nowoczesnych i sprawdzonych innowacji, które w dużej mierze przyczyniają się do zaspokajania potrzeb podopiecznych ośrodka i pomagają im w wyjściu z wykluczenia.

Nieustannie zmieniająca się rzeczywistość społeczna wymusza na instytucjach działających w obszarze polityki społecznej, konieczność poszukiwania nowych rozwiązań usprawniania już realizowanych działań. Istotne jest podejście systemowe, zakładające spojrzenie całościowe – nie tylko na jednostkę, ale także na otoczenie, w którym ona żyje. Rodzina jako fundament życia społecznego, powinna od samego początku być wspierana w napotykanym trudnościach i tak ukierunkowywana, by mogła w przyszłości umiejętnie i samodzielnie rozwiązywać konkretne problemy. Możliwość aplikowania o środki finansowe w ramach projektów systemowych skierowanych bezpośrednio do jednostek pomocy społecznej, daje szansę na nowe - systemowe - podejście do problemów społecznych.

Od 2008 roku do Ośrodków Pomocy Społecznej doszło nowe zadanie, jakim jest realizacja projektów systemowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekty te współfinansowane są przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki daje szansę instytucjom pomocy społecznej na bardziej skuteczną i efektywną pracę z podopiecznymi, i stwarza podwaliny do wyprowadzania klientów z systemu pomocy społecznej. Rolą pracowników socjalnych – diagnostów jest natomiast zachęcanie klienta do aktywnego udziału w podejmowaniu

decyzji dotyczących jego teraźniejszości i przyszłości, przez co uruchamia się też mechanizm współodpowiedzialności klienta za własną sytuację i jej rozwiązanie.

Ogólnym celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – bezrobotnych, niepozostających w zatrudnieniu, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i będących w wieku aktywności zawodowej. W 2013 roku wsparciem zapobiegającym wykluczeniu społecznemu w ramach projektu zostało objętych 27 osób. Zrealizowanie nadrzędnego celu projektu w 2013 roku było możliwe dzięki osiągnięciu następujących celów szczegółowych: podniesienie, uzupełnienie lub uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych przez odbiorców projektu, uzyskanie lub podniesienie umiejętności poruszania się na rynku pracy, uzupełnienie lub podniesienie umiejętności autoprezentacji, rozpoznanie i wskazanie odbiorcom projektu ich predyspozycji zawodowych, rozpoznanie stanu zdrowia odbiorców projektu pod kątem uzyskania zatrudnienia w odpowiednim zawodzie.

Realizacja tak określonych celów szczegółowych projektu pozwoliła na rozwiązanie problemów uzasadniających potrzebę jego wdrażania.

Każda z osób biorących udział w projekcie spełniała łącznie następujące kryteria:

- bezrobotna/ nie pozostająca w zatrudnieniu
- będąca w wieku aktywności zawodowej,
- korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej.

W 2013 roku projekt został skierowany również do osób niepełnosprawnych. W projekcie założono zgodnie z wytycznymi udział 3% osób niepełnosprawnych. W przypadku tutejszego Ośrodka wzięła udział 1 osoba niepełnosprawna.

Realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku, w imieniu Gminy Okonek, projekt systemowy „Kierunek aktywność”, jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, dotyczy Priorytetu VII - Promocja Integracji Społecznej, Działania 7.1 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.1- Rozwój upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Kwota dofinansowania projektu w 2013 r. wyniosła **178.576,87 zł**, całkowita wartość projektu **199.527,23 zł.**, w tym z budżetu Gminy Okonek wkład własny to **20.950,36 zł.**

Wyżej opisane uwarunkowania wykluczenia społecznego stały się wytycznymi do realizacji projektu:

1. Założono, że niezbędne jest objęcie beneficjentów projektu kompleksowym systemem wsparcia. Praca z beneficjentami ostatecznymi odbywa się na dwóch płaszczyznach:

zawodowej oraz psychologicznej. Kładzie się nacisk na aktywizację rodziny i wskazywanie wzorców kształcenia ustawicznego oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy wśród młodego pokolenia beneficjentów projektu oraz w miarę szybkiego niwelowania ich deficytów. W związku z powyższym zaplanowano zastosowanie instrumentów aktywnej integracji - aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej, które będą realizowane między innymi przez pracowników socjalnych, doradcę zawodowego. W 2013 roku w projekcie wzięło udział 27 osób (14 kobiet i 13 mężczyzn). W ramach projektu osoby te miały wykonane specjalistyczne badania lekarskie pod kątem możliwości zatrudnienia – określono indywidualne predyspozycje do zawodu, brały udział w kursie aktywnego poszukiwania pracy i spotkaniu z doradcą zawodowym, gdzie nabyli umiejętności kontaktowania się z pracodawcą, poruszania się na rynku pracy. Dowiedzieli się również o prawnych możliwościach dotyczących zatrudniania i aplikowania o pracę. Wszystkie osoby, które przystąpiły do projektu nabyły również nowe umiejętności zawodowe poprzez uczestnictwo w kursach zawodowych. Były to kursy: magazynier-sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, opiekunka nad osobami starszymi, magazynier-operator wózków widłowych, operator koparko-ładowarki, kadry i płace, prawo jazdy kategorii B.

2. Narzędziem pracy stał się kontrakt socjalny. Rodzaj udzielonego wsparcia opierał się na diagnozie problemu i potrzeb konkretnego beneficjenta, a także jego rodziny, która jest zagrożona wykluczeniem społecznym. Nacisk został położony na indywidualne podejście do problemów klienta.

3. Celem głównym projektu jest zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy.

6. Przemoc.

Na podstawie uchwały Nr IX/50/2011 Rady Miejskiej w Okonku z dnia 26 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Okonku, działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Okonek.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

1. Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
2. Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Sądu Rejonowego w Złotowie;
4. Komisariatu Policji w Okonku;
5. Oświaty;
6. Ochrony zdrowia.

Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Okonek jest Pani Małgorzata Kijowiec – z-ca dyrektora Szkoły Podstawowej w Okonku.

Celem działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego jest pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu problemów, efektywne podejmowanie działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu, współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do zadań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności: integrowanie i koordynowanie działań służb i specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy i rozwiązania problemów osób, rodzin i grup społecznych; przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy; diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym; dokumentowanie działań podjętych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań; podejmowanie działań i zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty; kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów działających w ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Ofiar Przemocy; analizowanie wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku nadużywania alkoholu, a stosowaniem przemocy; występowanie z zawiadomieniami do prokuratora o podejrzeniu popełnienia czynów.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku.

W ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Okonku w roku 2013 odbyło się:

29 posiedzeń, z których sporządzone zostały protokoły, w tym:

- 4 posiedzenia całego Zespołu;
- 25 posiedzeń grup roboczych.

W 2013 roku wpłynęło 21 Niebieskich Kart z tego:

- 20 Niebieskich Kart z Komisariatu Policji w Okonku;
- 1 Niebieska Karta z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Okonku.

Posiedzenia grup roboczych odbywały się w obecności osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc.

Na posiedzenie grup roboczych wysłano łącznie 49 wezwań, tj. dla osób, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Na posiedzenie grup roboczych zgłosiło się łącznie 18 osób, w tym 11 kobiet i 7 mężczyzn.

Skład osobowy grup roboczych uzależniony był od skali występującego problemu w rodzinie.

W trakcie realizacji procedury Niebieskiej Karty:

- 6 spraw skierowano do Komisariatu Policji w Okonku
- 6 spraw skierowano do Prokuratury Rejonowej w Złotowie, z których:
 - 1 dochodzenie zostało umorzono przez Prokuraturę Rejonową w Złotowie
 - w 5 przypadkach Prokuratura Rejonowa w Złotowie odmówiła wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadnionych podejrzeniem popełnienia przestępstwa.

W 2013 roku zakończono 13 spraw Niebieskiej Karty.

Aby przeciwdziałania przemocy w rodzinie były skuteczne, niezbędna jest świadomość specyfiki zjawiska oraz wiedza na temat przemocy w rodzinie, a także sytuacji psychologicznej osób doświadczającej jej. Przemoc w rodzinie nie jest to zachowanie incydentalne, jest to zachowanie, które zwykle się powtarza. Nie reagując na przemoc każdy bierze na siebie odpowiedzialność za krzywdę drugiego człowieka, a być może nawet i za jego życie. Stąd też obowiązkiem każdej osoby będącej świadkiem przemocy w rodzinie jest powiadomienie o tym czynie odpowiednie służby.

5. Wnioski i rekomendacje.

1. Nadal, z uwagi na sytuację demograficzną i prognozy wskazujące na starzenie się mieszkańców gminy Okonek oraz na podstawie obserwowanych trendów w zakresie zapotrzebowania na świadczenia związane z szeroko pojmowaną pomocą dla seniorów oraz osób niepełnosprawnych, konieczne jest rozwijanie usług socjalnych na rzecz tej grupy mieszkańców. Powodować to będzie konieczność zabezpieczenia coraz większych środków finansowych na pokrycie kosztów organizacji usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej. Należy rozważyć możliwość tworzenia mieszkań chronionych z możliwością zorganizowania opieki nad mieszkańcami, co może przyczynić się do zahamowania stałego wzrostu wydatków na pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej. Należy rozwijać ofertę zajęć kulturalnych, rekreacyjnych i aktywizujących dla seniorów oraz wspierać wszelkie inicjatywy sprzyjające integracji międzypokoleniowej mieszkańców gminy.

2. Od 2009 roku obserwuje się wzrost liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w związku z bezrobociem, w tym korzystających ze wsparcia długotrwale. Wskaźniki dotyczące długotrwałego korzystania ze świadczeń z powodu bezrobocia przekraczają 40% ogółu korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia. Zatem wskazane jest kontynuowanie i rozwijanie przedsięwzięć dotyczących aktywizacji społecznej i zawodowej bezrobotnych. Do końca 2013 roku w tym zakresie gmina miała znaczące wsparcie finansowe ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 gmina ponownie będzie wnioskować o powyższą pomoc.

3. Z uwagi na fakt, że preferowaną formą pomocy określoną w rządowym programie dożywiania jest posiłek, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, a obecnie forma ta jest dostępna głównie w placówkach oświatowych zasadnym wydaje się uruchomienie na terenie gminy jadłodajni wraz z cateringiem, np. prowadzonej w ramach struktury organizacyjnej M-GOPS.

4. Utworzenie w ramach struktury organizacyjnej MGOPS „mieszkania interwencji kryzysowej”. Mając na uwadze ostatnie działania podejmowane przez pracowników MGOPS w sytuacjach kryzysowych oraz to, że na terenie powiatu złotowskiego brak jest Ośrodka Interwencji Kryzysowej, zasadnym byłoby utworzenie mieszkania o zasięgu gminnym.

5. W ramach dostosowania systemu teleinformatycznego Ośrodka do minimalnych wymagań określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. 2012 r. poz. 526), planuje się przebudowę

konfiguracji sieci teleinformatycznej, utworzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących oraz aktualizację polityki bezpieczeństwa przetwarzania informacji.

6. W związku z tym, że zapisy art. 11 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, stanowiące, że po otrzymaniu wniosku od pracownika socjalnego, kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta, wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., na gminy zostanie nałożony obowiązek zatrudniania asystentów rodziny adekwatnie do potrzeb zdiagnozowanych w rodzinach. Ponieważ zadanie utworzenia zespołu asysty rodzinnej zostało powierzone Ośrodkowi Pomocy Społecznej, będzie się to wiązało z koniecznością zwiększenia zatrudnienia w jednostce. Tym samym wzrosną nakłady finansowe na zatrudnienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry.

7. Z uwagi na to, że w kolejnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej wzrasta udział gminy w wydatkach na jego opiekę i wychowanie, zaś w przypadku pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej udział w kosztach pobytu dziecka w placówce, należy spodziewać się wzrostu wydatków gminy na te cele w kolejnych latach.

8. Uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej w Okonku są osoby o umiarkowanym, bądź znacznym stopniu niepełnosprawności, z których wielu posiada dysfunkcję ruchu. Jednym z podstawowych zadań WTZ, określonych rozporządzeniem MPiPS, jest prowadzenie rehabilitacji ruchowej. Warsztat Terapii Zajęciowej w Okonku posiada drobne wyposażenie konieczne do prowadzenia tego zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a w ostatnim czasie wzbogacił się dodatkowo o sprzęt specjalistyczny: UGUL oraz fotel do ćwiczeń rehabilitacyjnych. Dlatego też celem pełnego wykorzystania posiadanych zasobów oraz zapewnienia uczestnikom z możliwości korzystania z nich, należy dążyć do zaadaptowania pomieszczeń znajdujących się w piwnicy na cele pracowni rehabilitacyjnej.

9. Działania MGOPS w 2014 r. i latach następnych, w zakresie organizacji pracy jednostki, podziału zadań i kompetencji, docelowo przygotowują Ośrodek do zapowiadanych zmian systemowych, dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej.

Proponowane zmiany przez MPiPS są następujące:

ZAŁOŻENIE: PODNIESIENIE EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU ORGANIZACYJNEGO POMOCY SPOŁECZNEJ WRAZ Z ZAPEWNIENIEM JEGO KOMPATYBILNOŚCI Z INNYMI SYSTEMAMI WSPARCIA.

1. NOWA STRUKTURA ORGANIZACYJNA POMOCY SPOŁECZNEJ NA SZCZEBLU GMINY I POWIATU

Wynikające z Założenia nr 1 proponowane zmiany polegające na przeformułowaniu celów pomocy społecznej, ukierunkowane na wzmocnienie roli i znaczenia działań profilaktycznych i aktywizujących oraz usług socjalnych, są wyznacznikiem dla propozycji zmian organizacyjnych głównie na szczeblu gminy i powiatu. Propozycja zmian zmierza również do wprowadzenia dla samorządu gminy i powiatu swobody w dopasowaniu wewnętrznej struktury działających jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w taki sposób, aby nastąpiło oddzielenie zadań czysto administracyjnych (np. obsługa administracyjna –przygotowywanie w formie pisemnej decyzji administracyjnych, obsługa technicznoadministracyjna oraz obsługa księgowo-finansowa – wypłacanie świadczeń) od wykonywania pracy socjalnej oraz świadczenia usług socjalnych.

1.1. ZMIANA NAZEWNICTWA JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

Przeprofilowanie celów pomocy społecznej, z nastawieniem w pierwszej kolejności na funkcje profilaktyczne i aktywizujące oraz funkcje usługowe, winno zostać poparte w rzeczywistości zmianą nazw jednostek organizacyjnych. Dotychczasowa nazwa „ośrodek pomocy społecznej” (bez względu na szczebel samorządu terytorialnego z wyłączeniem województwa) winna zostać zmieniona na „**Centrum Pomocy i Usług Socjalnych**”. Zakłada się, iż projektowana zmiana, w tym zmiana nazewnictwa, służyć będzie poprawie odbioru społecznego pomocy społecznej, w tym zaprzestaniu postrzegania ośrodka pomocy społecznej tylko i wyłącznie jako „kasy wypłacającej zasiłki”. Oczekuje się ponadto, iż zmiana ta sprzyjać będzie zmniejszaniu się skali roszczeniowości i bierności osób wymagających wsparcia. Z nazwy jednostki organizacyjnej powinna wynikać jej nowa rola – rola usługodawcy wobec mieszkańców gminy lub powiatu – która to rola będzie skorelowana ze świadomym wyborem przez osoby/rodziny będące w trudnej sytuacji życiowej i przez pracownika socjalnego „ścieżki przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej”. Stąd też, proponuje się wprowadzenie na szczeblu gmin i powiatów następującej zmiany:

- szczebel Gminy - dotychczasowa nazwa „Ośrodek Pomocy Społecznej” zostaje zastąpiona nazwą „Centrum Pomocy i Usług Socjalnych”, odpowiednio: gmina – „Gminne Centrum Pomocy i Usług Socjalnych”, miasto – Miejskie Centrum Pomocy i Usług Socjalnych,
- szczebel Powiatu - dotychczasowa nazwa „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie” zostaje zastąpione nazwą „Powiatowe Centrum Pomocy i Usług Socjalnych”,

- miasto na prawach powiatu – dotychczasowe nazwy „Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej”, „Miejskie Centrum Pomocy Społecznej” oraz „Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie”, zostaje zastąpione nazwą „Miejskie Centrum Pomocy i Usług Socjalnych”.

1.2 WEWNĘTRZNA STRUKTURA ORGANIZACYJNA NOWEJ JEDNOSTKI

Dla ujednolicenia struktury wewnętrznej nowej jednostki organizacyjnej tzw. *Centrum Pomocy i Usług Socjalnych*, (dalej: Centrum) proponuje się ustawowe stosowanie następującego układu, w którym dwa działy jednostki byłyby obligatoryjnymi, a utworzenie działów o charakterze administracyjno – księgowym (wraz z kasą wypłat świadczeń) pozostawione byłoby do autonomicznej decyzji samorządu gminy/samorządu powiatu.

Działami obligatoryjnymi w każdym Centrum na poziomie Gminy lub Powiatu będą:

- **Dział Pracy Socjalnej,**

- **Dział Usług Socjalnych.**

Dział fakultatywny Centrum, zajmujący się obsługą administracyjną oraz obsługą księgowo-finansową, zwany „Kasą Wsparcia Dochodowego” (lub Działem Wsparcia Dochodowego) mógłby być tworzony wewnątrz Centrum lub poza nim (w strukturze urzędu gminy) – autonomiczna decyzja samorządu gminy/powiatu.

Propozycja ta realizuje zamiar oddzielenia pracy socjalnej oraz wykonywania usług socjalnych, od typowych czynności administracyjnych (techniczne przygotowanie decyzji administracyjnych) oraz księgowej obsługi (technika wypłat świadczeń pieniężnych).

1.3 POZIOM GMINY - PODSTAWOWE ZADANIA CENTRUM POMOCY I USŁUG SOCJALNYCH

Propozycja zadań przypisanych do realizacji Centrum Pomocy i Usług Socjalnych na szczeblu gminy obejmuje:

- 1) diagnozę i monitoring sytuacji społecznej w gminie, a także wykonywanie corocznej oceny zasobów pomocy społecznej wraz z przygotowaniem rekomendacji dla Rady Gminy;
- 2) prowadzenie pracy socjalnej na obszarze gminy z osobami i rodzinami na podstawie wykonanych rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz zawartych kontraktów socjalnych;
- 3) organizowanie gminnego systemu usług socjalnych na podstawie wyników diagnoz oraz ocen zasobów pomocy społecznej, a także bieżących potrzeb społeczności lokalnej, w tym zakup usług socjalnych od organizacji pozarządowych, centrów i klubów integracji

społecznej oraz spółdzielni socjalnych w obszarze reintegracji społecznej i zawodowej, które będą posiadać status Agencji Usług Socjalnych (opis dalej);

4) świadczenie usług socjalnych zgodnie z potrzebami lokalnymi według przyjętych standardów ich wykonywania;

5) działania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

6) inicjowanie, organizowanie i nadzorowanie lokalnych projektów aktywizacji i integracji społecznej określonych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych ze środków finansowych EFS;

7) podejmowanie decyzji administracyjnych uprawniających do skorzystania przez osoby/rodziny do świadczeń pieniężnych, bez technicznego ich przygotowywania oraz kierowanie wniosków o wydanie decyzji oraz wypłatę świadczeń pieniężnych do Kasy Wsparcia Dochodowego (lub Działu Wsparcia Dochodowego);

8) prowadzenie działań informacyjnych/promocyjnych wobec środowiska społecznego gminy o możliwości udzielania wsparcia i pomocy;

9) współpraca z różnymi instytucjami oraz podmiotami zaliczonymi do sieciowego modelu wsparcia i pomocy na obszarze gminy, w tym przede wszystkim z powiatowym urzędem pracy, instytucjami reintegracji społecznej i zawodowej, podmiotami ekonomii społecznej, lokalnymi przedsiębiorcami, instytucjami edukacji szkolnej, ochrony zdrowia w zakresie likwidowania barier wykluczenia społecznego.

1.4 ZADANIA KASY WSPARCIA DOCHODOWEGO (lub DZIAŁU WSPARCIA DOCHODOWEGO).

Bez względu na umiejscowienie tego działu (komórki organizacyjnej), a więc zarówno w strukturze nowej jednostki organizacyjnej pomocy – Centrum, jak i poza nią, czyli w strukturze Urzędu Gminy / Starostwie, zadania będą sprowadzały się do:

1) przygotowywania decyzji administracyjnej;

2) wypłacania świadczeń pieniężnych (np. zasiłki socjalne, socjalne dodatki motywacyjne) oraz rozliczania dopłat do usług interwencyjnych, obowiązujących w ustawie o pomocy społecznej;

3) prowadzenia obsługi księgowo-finansowej, w tym związanej z opłatami usług zewnętrznych, wykonywanych na zlecenie Centrum Pomocy i Usług Socjalnych.

Dla uzyskania efektu rozdzielenia funkcji „pracy socjalnej i usług socjalnych” od czynności czysto administracyjnych (wydawanie decyzji, wypłaty świadczeń) proponuje

się wprowadzenie ustawowego zakazu łączenia stanowisk pracy w Kasie Wsparcia Dochodowego z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego.

Stowarzyszenie "Kasa Wsparcia Dochodowego" z siedzibą w Warszawie, ul. ...
Miejscowość: Warszawa, ul. ...
Data: ...
[Podpis]

